

*Ба Шурои диссертационии
6D.KOA-029 назди Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон (734025,
Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
хиёбони Рӯдакӣ, 17)*

Такризи

номзади илмҳои фалсафа, дотсент Ҳайтов Фирдавс Қайюмович ба автореферати диссертатсияи Нодирхонов Гулназар Гулбозхонович дар мавзӯи «Ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар Тоҷикистон ва таъмини амнияти он дар шароити таҳаввулоти глобалии ҷаҳони муосир (таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 - фалсафаи иҷтимоӣ

Муҳити иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва сиёсӣ, ки моро ихота кардааст, ҳарчи бештар ба худ тамоюли иттилоотиро касб намуда, тамоми ҷабҳаҳои фаъолияти моро зери таъсири дастовардҳои нав ба нав ва истифодаи фарогири техникаи компютерӣ ва технологияҳои муосир қарор додааст. Имрӯз нақши иттилоот дар ҳалли масъалаҳои истехсолӣ, ҷомеавӣ, сиёсӣ, зеҳнӣ ва қабули қарорҳои вобаста ба идоракунии равандҳои мувофиқи ин масъалаҳо ба дараҷае боло рафтааст, ки он ба қатори ду омили ҳаётан муҳими дигар - модда ва энергия шомил гаштааст. Бинобар он табиист, ки моро мебояд мазмуну мундариҷаи ҳаёт ва тамоми фаъолияти зеҳнӣ-ҷисмӣ худро бар пояи ҳамин комплекси сегонаи «модда-энергия-иттилоот» ба танзим орам. Истифодаи босамари ин василаҳо дар муносибатҳои иттилоотии муосир сабаб шуд, ки таъсиргузори иттилоот ба равандҳои иҷтимоӣ сиёсӣ ва иқтисодӣ фарҳангӣ бештар гардад.

Муаллифи рисола низ ба масъалаи назариявӣ методологии омӯзиши мавзӯи рӯ оварда, таҳлил ва хулосагириҳои амалии онро ба эътибор гирифтааст. Чунин тарзи муносибат ба муаллиф имкон медиҳад, ки тавассути муайян намудани хусусиятҳои мухталифи амнияти иттилоотӣ ба дарки дурусти мафҳум ва моҳияти он муваффақ гардад. Зарурати ташаккул ва таҳкими асосҳо ва заминаҳои ҳифзи онро аз таҳдиду ҷолишҳои муосир

хамчун вазифаи мубраму муҳим дар низоми амнияти ҷомеа муайян намудааст. Мубрамии мавзуи таҳқиқотӣ низ дар ҳамин ифода мегардад.

Сарчашмаҳо ва адабиёти илмии мавриди омӯзиш, таҳлил ва муқоиса қароргирифта ба кори таҳқиқотӣ иртибот доранд. Мақсади асосии таҳқиқот таҳлилу баррасии илмӣ, равшану возеҳ намудани моҳияти ҷомеаи иттилоотӣ, инчунин муайянсозии аҳамият ва арзиши таъмини амнияти иттилоотии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди ташаккул ва рушди ҷомеаи иттилоотӣ дар шароити глобалии замони муосир мебошад.

Асосҳои методологии таҳқиқот ба сифати заминаи назариявии усулҳои таҳлили аксиологӣ, синергетикӣ, герменевтикӣ, принципҳои системанокӣ хизмат намуда, барои дақиқ сохтани таъсири байниҳамдигарии омилҳои инсонӣ ва ҷомеаи иттилоотӣ дар доираи таҳаввулоти глобалии ҷаҳони муосир кӯмак менамояд. Дар раванди таҳқиқот чунин усулҳои умумиилмӣ, ба монанди таҳлили муқоисавӣ-таърихӣ, умумимантикӣ ва антропологӣ истифода шудаанд, ки ба омӯзиши ҳамачонибаи масъала мусоидат карданд.

Манбаъ ва заминаи амалии таҳқиқотро асарҳои олимон, файласуфон, сиёсатшиносони ватанию хориҷӣ, маводи омили давлатӣ ва идоравӣ, фармонҳо ва суханронҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақолаҳои илмӣ ва матбуоти даврӣ ташкил доданд.

Навгониҳои илмии диссертатсия ба таври дақиқ дар чунин бандҳои он нишон дода шудааст: мафҳумҳои асосии ифодакунандаи ҷомеаи иттилоотӣ ва амнияти иттилоотӣ ҳамчун падидаи иҷтимоӣ муайян карда шудаанд; раванди ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва нақши амнияти иттилоотӣ ҳамчун омилҳои муҳими амнияти миллӣ дар рушди ҷомеаи муосир таҳлил гардида, арзиш ва аҳамияти он равшан гардидааст; нақши амнияти иттилоотии ҷомеаи тоҷикистонӣ дар суботи системаи иҷтимоӣ баҳогузори карда шудааст; таъсири ташаккул ва оқибатҳои воридшавии технологияи иттилоотӣ ба амнияти иттилоотии ҷомеаи тоҷикистонӣ асоснок карда шудааст; амнияти иттилоотӣ ҳамчун омилҳои афзалиятнок ва муҳими таъминоти амнияти миллии Тоҷикистон арзёбӣ

шуда, таъсири мусбати он ба ташаккули ҷомеаи шахрвандӣ муайян гардидааст; самтҳои асосии таъмини устувории системаи амнияти иттилоотӣ ва усулҳои асосии муқовимат ба таҳдиду хатарҳои ба системаи амниятии Ҷумҳурии Тоҷикистон нигаронидашуда пешниҳод гардидаанд.

Дар хулоса натиҷаҳои асосии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ ва тавсияҳо доир ба истифодаи амалии натиҷаҳо ҷамъбаст карда шудаанд.

Мазмун ва шакли автореферат ба мазмуну мундариҷаи диссертатсия мувофиқат менамояд ва ба талаботҳои муқарраршуда ҷавобгӯ мебошад.

Бояд иқрор шавем, ки дар автореферат баъзе аз норасоҳои ҷузъӣ низ роҳ ёфтаанд. Аз ҷумла дар матни ҷопии автореферат хатогиҳои имлоӣ ва техникӣ ба назар мерасанд. Норасоҳои ҷойдошта ба мазмуни автореферат таъсири ҷиддӣ нарасонида, арзиши илмии онро кам намегардонанд.

Автореферат ҷавобгӯи талаботи бандҳои 31 ва 33-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, мебошад. Аз ин рӯ, муаллифи кори таҳқиқотӣ Нодирхонов Гулназар Гулбозхонович барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.11-фалсафаи иҷтимоӣ сазовор аст.

Муқарриз:

номзади илмҳои фалсафа, дотсент,
мудири кафедраи онтология ва назарияи
маърифати факултети фалсафаи
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Ҳайтов Ф.К.

Имзои н.и.ф, дотсент Ҳайтов Ф.К. ро

тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ

Тавқиев Э.

12.04.2023